

Bilag.

Notat af 23. februar 1976 fra skattedepartementet til ministeren for skatter og afgifter om det af folketingsmand Stetter m.fl. fremsatte forslag til lov om ændring af lov om afgift af arv og gave (F. 1.).

Forslaget går ud på en fuldstændig ophævelse af arveafgift for arvelodder, der tilfalder en gift arveladers efterlevende ægtefælle, og man må nære principielle betænkeligheder ved at gennemføre et forslag, der bryder med et væsentligt princip i arveafgiftsloven, hvorefter der skal betales afgift til staten, når formuegoder skifter ejer ved arv.

Erfaringerne har også vist, at det kun er i et fåtal af tilfælde, at arveafgiften for en efterlevende ægtefælle kan virke tyngende, og dette kan man afbøde ved at bevilge henstand.

Primært må man derfor gå ind for, at de nugældende regler bør fastholdes. Hvis det er nødvendigt at lempe arveafgiften for barnløse ægtefæller, vil det simpleste og administrativt set langt det letteste være at gå videre ad den vej, man betrødte i 1964, og forhøje den afgiftsfrie bundgrænse i den særlige ægtefælleskala til f. eks. 150.000 kr.

Skitse A 1

Da man i 1970 lempede den særlige ægtefælleskala, forhøjede man dels bundgrænsen, og dels tilpassede man afgiftssatserne, så den samme afgift som efter A-skalaen blev nået ved 1 mill. kr.

Skitse A 2

Man kan dog også gå den vej at forhøje bundgrænsen til 150.000 kr. og næste trin til 200.000 kr., men ikke forhøje procenterne. Herved vil ægtefælleafgiften altid ligge under A-skalaen. Der henvises til det i vedlagte bilag indeholdte udkast til to ægtefælleskalaer.

Skitse B

Såfremt det ikke findes tilstrækkeligt at lempe ægtefælleafgiften på denne måde, kunne man indføre en adgang for ægtefæller, der ikke kan hensidde i uskiftet bo med fællesjemidler,

til at begære afgiftspligten udskudt indtil videre, længst til de indgår nyt ægteskab.

Herved bliver barnløse ægtefæller i arveafgiftsmæssig henseende faktisk ligestillet med ægtefæller, der kan hensidde i uskiftet bo. Der skal f. eks. ikke betales arveafgift af ægtefælens arv, hvis han eller hun ikke indgår nyt ægteskab. Dette skal der heller ikke, når et uskiftet bo først skiftes ved længstlevendes død.

Når man i arveafgiftsmæssig henseende tilstræber at ligestille ægtefæller, der ikke kan hensidde i uskiftet bo, med de ægtefæller, der kan hensidde i uskiftet bo, må der formentlig også skabes ligestilling på det skattemæssige område.

Efter kildeskattelovens dødsbopeskatningsregler får den ægtefælle, der skifter, på flere punkter en væsentlig fordelagtigere stilling skattemæssig set end den ægtefælle, der overtager boet efter den afdøde ægtefælle til hensidde i uskiftet bo.

Det kan fremhæves, at beskattningen af boets indtægter ved skifte ved førstafdødes død eller senere sker i boet, og at dette i større skattepligtige boer kan være en betydelig fordel, dels fordi boskatten er proportional - 40 pct. - og dels fordi værdistigninger af skattemæssige aktiver kan beskattes i boet.

En sådan ordning nødvendiggør foruden ændring af arveafgiftsloven også ændring af kildeskatteloven, således at de skatteregler, der gælder for ægtefæller, der hensidder i uskiftet bo, også gælder for ægtefæller, der får arveafgiftspligten udsat. Der må dog nok gives adgang for den efterlevende ægtefælle til at opnå de skattemæssige fordele, hvis vedkommende i løbet af kort tid, f. eks. senest 6 måneder efter dødsfaldet, fortryder og begærer, at arveafgiftspligten indtræder.